

SELETUSKIRI

1 Üldandmed

Käesoleva projektiga on lahendatud sidevõrgu rajamine Harju maakonnas Kose vallas Tuhala külale.

Projekti koostamisel olid aluseks:

- Rednet OÜ tellimus
- Kirjanurk OÜ 27.09.2023 a. koostatud projekt „10379PHarju maakond, Kose vald, Tuhala ja Otiveski elurajooni sideühendus“. Antud projektist jäi osa välja ehitamata (see osa, mis kajastub 15460P projekti joonisel). Käesolev projekt on koostatud kooskõlastuste ja ehitusteatise värskendamiseks, et seni ehitamata trassiosa välja ehitada saaks.
- Majandus- ja taristuministri 17.07.2015.a. määrus nr.97 Nõuded ehitusprojektile Eesti Standard EVS 932:2017 "Ehitusprojekt"
- Majandus- ja taristuministri määrusest nr.73 (25.06.2015) „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“
- EVS 843_2016 Linnatänavad
- Majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 Nõuded ajutisele liikluskorraldusele.
- Kohaldatavad standardid (näit. EN; EVS-EN; EVS-HD; IEC)

Projekteeritava telekommunikatsiooni tehnorajatise alusplaanina on Kirjanurk OÜ poolt 21.09.2023.a koostatud töö nr 10379G "Maa-ala plaan tehnovõrkudega", millele on kantud Riigi Maa-ametist väljastatud katastriüksuste piirid.

Kinnistute omanikud on selgitatud välja kinnistusraamatu väljavõtetega, juriidiliste omanike volitatud esindajad B-kaardi väljavõtetega.

Projekteeritud side liinirajatis on esitatud asendiplaanil M1:500 (vt joonis 1).

2 Olemasolev situatsioon

Olemasolev Rednet OÜ sidekapp ja sidetoru Tuhala tee (33801:001:0411) kinnistul Someri tee ristmikul.

Projekti alale jääb arheoloogiamälestis asulakoht (reg-nr 18058) ja selle kaitsevöönd ning kalmistu (reg-nr AK31189).

3 Projektlahendus

Käesoleva projektiga on ette nähtud ühenduse rajamine Rednet OÜ valguskaabliga Harju maakonnas Kose vallas Tuhala külas:

- Sidetrass paigaldatakse adraga v.a. kinnised läbimineks.
- Enne tööde algust teha tööfront mõõdistustööd kõik kommunikatsioonide kõrgusmärkide ja asukoha tuvastamiseks looduses.

Sidetrassi rajamisel teemaal kasutada kaitsetoru, mille tugevus vastab vähemalt 750N nõudele ning juhendi „Nõuded tehnovõrkude ja -rajatiste teemaale kavandamisel“ tabelis 1 toodud kaitsetoru rõngasjäikuse nõuetele. Siderajatis tuleb projekteerida nii, et selle asukohas oleks võimalik teha teehoiutöid.

Tee alt kinnisel läbiminekul paigaldada sidetoru vähemalt 1250N tugevusega kaitsetorusse. Sama nõue kehtib riigitee maaüksusel mahasõidu alt läbiminekul.

- Rajada alates Tuhala tee (33801:001:0411) olemasolevast sidetorust alates sidetrass vastavalt projekti joonisele.
- Sidekappide vaheline magistraaltrass ehitada 12x7/3,5+14/10 multitoruga ning kliendiliitumised ehitada vastavalt projekti joonisele 1- või 4- avaliste 7/3,5 multitorudega.
- Paigaldada sidetrassile Rednet OÜ sidekapp Veskitammi (33801:001:0392) kinnistu juures 11202 Vaida-Urge tee km'le 13,73.
- Alates olemasolevast Rednet OÜ sidekapist Someri tee ja Tuhala tee ristmikul puhuda vähemalt 48f kaabel kuni projekteeritud sidekapini Veskitammi kinnistu ees.
- Sidekappidesse jätta kaablivaru 15m.
- Projekteeritud sidetrass jääb riigitee nr 11202 Vaida-Urge tee maaüksusele km'l 13,26-13,91 ja kaitsevööndisse km'l 13,20-13,23. Sidetrass ristub riigitee nr 11202 Vaida-Urge teega km'l 13,63, 13,73 ja 13,91.
- Projekteeritud sidetrass ristub riigitee nr 11115 Kurna-Tuhala teega km'l 20,80 ja jääb riigitee nr 11115 Kurna-Tuhala tee kaitsevööndisse km'l 21,79-21,81.
- Peale sidetrassi paigaldamist tihendada trassi paigaldusjälg ja taastada eelnev olukord.

3.1 Juhised ja nõuded

Projekteeritud sidetrassi paigaldussügavus haljasalal on 0,7m, tee all 1,0m, kraavi põhjast 1,0m, truubi põhjast min 0,7m.

Riigitee maaüksusel on paigaldamissügavus haljasalal min 1,0m, ristumisel kõrvalmaanteega min 1,5m, ristumisel sissesõidu teega min 1,2m ja tee muldest kuni 1m kaugusel 1,2m (asendiplaanil ära näidatud vastavad kohad).

NB: Vanaveski, Veskitammi ja Tammiääre kinnistutel paigaldada sidetrass min 1,0 m sügavusele.

3.2 Muinsuskaitseameti nõuded ja märkused

Projektialale jääb arheoloogiamälestis asulakoht (reg-nr 18058) ning kalmistu (reg-nr AK31189).

- Asulakohtadeks nimetatakse paiku, kus on kompaktselt säilinud otsesele elutegevusele viitav arheoloogiline kultuurkiht: ehitiste ja kollete jäänused, esemed, toidujäänused jne. Asulakohtade puhul võib arheoloogiline kultuurkiht, esemed ja jäänused kunagistest ehitiste struktuuridest (koldeasemed, hoonepõhjajad jmt) säilinud olla laiguti. Asulakohtade piirid on kaitse alla võtmise hetkel määratud kokkuleppeliselt, kuid kultuurkihti võib esineda ka väljaspool mälestise ala ja kaitsevööndit.
- Ajutise kaitse alla võetud kalmistu alalt on 2015. ja 2016. aastal detektoritsingu käigus leitud erinevaid ehtekatkeid, mis kõik on tules olemise jälgedega ja osad kuumuse tõttu tugevalt deformeerunud. Mõlema otsingu käigus saadud esemetele on tehtud eksperthinnang, mis dateerib leiud nooremasse rauaajaga ehk 10.-13. sajandisse; ühe ehtekatke I aastatuhande teise poole. Leiumaterjali koosseis viitab ekspertide hinnangul põletusmatustega kalmele.
- Eelnevale tuginedes **tuleb** kaitse all olevatel **mälestistel ja nende kaitsevööndites tehtavatel kaevetöödel tagada arheoloogilise uuringu läbiviimine** (meetodiks arheoloogiline jälgimine, in situ ladestunud arheoloogilise kultuurikihi ilmnemisel arheoloogilised väljakaevamised). Kaevamisel tuleb arvestada seisakutega, et arheoloogile oleks tagatud pinnases leiduva arheoloogilise materjali tuvastamine ja dokumenteerimine. Kaevetöödel peab olema ekskavaatori varustuses ka hammasteta kopp.
- Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §- d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70). Arheoloogilise uuringu tegijad on leitavad kultuurimälestiste registrist

„Erialane pädevus“ → „Pädevustunnistused“ → „Filtreerimine - Omandatud eriala/ kvalifikatsioon, kraad: Arheoloog“.

• **Arheoloogiliste uuringute läbiviija otsimise ja sobiva aja kokkuleppimisega tuleb alustada aegsasti**, kuna vastava pädevusega isikute ja ettevõtjate arv on piiratud. Samuti tuleb arvestada sellega, et seadusest tulenevalt (MuKS § 47) peab arheoloog Muinsuskaitseametile esitama uuringuteatise **vähemalt 10 päeva enne uuringu toimumist** ning uuringu lubamise otsuse **tähtaeg on kuni 30 päeva** alates uuringuteatise esitamisest.

• Muinsuskaitseameti määratud arheoloogilise jälgimise osas on eraisikul võimalik taotleda uuringukulude hüvitamist 100% ulatuses (maksimumsummas 1000 eurot), teiste uuringuliikide puhul ja juriidilisele isikule on uuringukulud hüvitatavad 50% ulatuses (1500 euro piires). Täpsem info hüvitise taotlemisest Muinsuskaitseameti kodulehel

(<https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/uuringute-huvitamine>).

• **Enne tööde teostamise algust peab Muinsuskaitseametist taotlema tööde tegemise loa** (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muin.ee/public.php?menuID=workpermit>). Loataotlus tuleb esitada ka siis kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Tööde tegemise luba väljastatakse pärast arheoloogiliste uuringute uuringukava heakskiitu ja uuringuteatise esitamist.

• **Ülejäänud projektialal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega.** Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul **kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.**

4 Projekteerimis- ja töövõtu piirid

Projekteeritud sidetrass jääb Rednet OÜ omandisse.

Lõpptarbija tarbijaühendus jääb alates kinnistu piirist kuuluma maaomanikule.

5 Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpselt vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda üldreeglina piirides $\pm 0,5\text{m}$, tingimusel, et kaugus katastriüksuste piiridest jääb vähemalt 0,5m. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvaloleva maaüksuse piiridesse. Teiste maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas peavad olema tagatud normide kohased kaugused (kujud). **Riigiteede maaüksuste piirides (riigitee teemaal) on kõrvalekaldumised projektist keelatud!**

6 Üldised nõuded ja juhised liinirajatise ehitamisel

6.1 Kaevetööde teostamine

Enne kaevetöid täpsustada olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad looduses ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnenu kommunikatsioonide teisitipaiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase esindajaga.

Lõikumisel kommunikatsioonitrassidega otsustatakse alt- või ülevalt läbimineku kasuks koostöös trassivaldajaga. Trassi paigaldamisel mehhanismidega kaevata lõikumiskohad kommunikatsioonitrassidega eelnevalt käsitsi lahti ning seejärel paigaldada trass läbi lahti kaevatud koha.

Koostaja: OÜ Kirjanurk, Lossi tn 33, Põltsamaa linn, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48104

Töö nr: 15460P; **Staadium:** Tööprojekt

Töö nimetus: Harju maakond, Kose vald, Tuhala küla Rednet sidevõrk

Tellijä: Rednet OÜ

Maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide kaitsevööndis kaevetööde teostamisel juhinduda Majandus- ja taristuministri 25.06.2015. a määrusest nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“. **NB! Kommunikatsioonitrasside kaitsevööndis teostada kaevetööd käsitsi**, vt ära kirjad kooskõlastusest.

Kui geodeetilisele alusplaanile märgitud trassid on orienteeruvad ja kaevetööde ajal ei avastata eelnimetatud trasse, siis liinirajatise tähistamine lõikumiskohtades ei ole vajalik, kuna see ei pruugi kajastada reaalselt situatsiooni.

6.2 Teekatted ja haljastus

Peale kaevetööde ja side liinirajatise ehitamist taastada rikutud haljasmaa ja teekatted vähemalt olemasoleval tasemel.

Kasvumulla huumuse sisaldus peab olema vähemalt 5%. Kasvumuld peab olema mineraalmuld (pH 6,5–7,0), ei tohi sisaldada taimede kahjulikke jäätmeid, kive, killustikku jne ning on tihendatav nii, et ei tekiks vajumisi ja vee loikusid. Olemasolev ja taastatav haljasala piir ühtlustada, tasandada niidukõlblikuks. Muru külvinorm vähemalt 30g/m². Täitepinnase filtratsioon 2m/ööpäevas. Täitepinna liivpinnaste puhul nõutav tihendustegur 0,98.

Puude ja põõsaste kasvatsoonis puu ja põõsaste võra vigastamine ja mahavõtmine KEELATUD. Vältida puu juurestiku vigastamist kaevetööde käigus vajadusel teostada puu juurestiku ilmnemisel töid käsitsi nii, et juurestikku ei vigastata!

6.3 Tööde dokumenteerimine ja järelvalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Kõrvalekaldev projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada ehitusjärelvalvet teostava ametiisikuga.

6.4 Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutusalaste õigusaktide nõudeid.

6.5 Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhinduda kehtivatest ehitusmäärustest ja –normidest ning Rednet OÜ tehnilistest nõuetest liini- ja kaablivõrgu ehitamisel.

6.6 Jäätmekäitlus

Tööpiirkond tuleb puhastada ehitusprahist, materjalidest, väljakaevatud pinnasest jms taastades piirkonna endise välisilme ja kvaliteedi.

6.7 Täiendav informatsioon

Enne projekti väljastamist on teostatud võrdlev visuaalne kontroll piiride võimalike muudatuste suhtes projekteeritud sidetrassidega külgnevatel aladel Maa–ameti maainfoga tutvumise veebileheküljel.

Koostas:

Kairiin Köhelik

23.09.2026